

Input // output

Bezet

Sommige goederen en diensten, denk bijvoorbeeld aan parkeerplaatsen, kunnen maar door een beperkt aantal gebruikers tegelijk geconsumeerd worden. Uit econometrisch onderzoek van Kobus *et al.* blijkt dat men langer gebruik maakt van deze goederen als er op het moment van consumeren veel andere gebruikers zijn. Studenten aan de Vrije Universiteit in Amsterdam blijven namelijk 0,57 procent langer ingelogd in een computerlokaal als de bezettingsgraad van computers toeneemt met één procent, zo blijkt uit gegevens over januari 2008 tot en met april 2009. Als het druk is, zo verklaren de onderzoek-

kers, is er een kans dat een andere student de plek overneemt van een gebruiker die even een pauze neemt. Om dit te voorkomen, blijven gebruikers langer ingelogd. Het gevolg daarvan is dat de wachttijden kunnen toenemen. Studenten blijken hun plekje al bezet te houden als de bezettingsgraad rond de zeventig procent ligt. Dit getal ligt zelfs onder de vijftig procent als studenten in groepjes willen werken.

Kobus, M.B.W., J.N. van Ommeren, H.R.A. Koster en P. Rietveld (2013) *Congestible goods and hoarding: a test based on students' use of university computers*. Tinbergen Institute Discussion Paper, 083.

Privatiseringen

In een economische crisis worden privatiseringen op het gebied van zorgfinanciering vaker doorgevoerd, zeker als het gaat om een diepe crisis. Deze conclusie volgt uit econometrisch onderzoek van Wiese, waarin een nieuwe methodologie wordt toegepast. Deze methodologie maakt onderscheid tussen hervormingen die slechts voor de wet gelden als privatisering, en hervormingen die de zorgfinanciering feitelijk meer in handen van de private sector brengen. Alleen feitelijke hervormingen die tijdens de periode 1960–2010 plaatsvonden in een van de 23 onderzochte OESO-landen, zijn opgenomen in de analyse. Volgens de onderzoeker privatiseren overheden tijdens een economische crisis vaker, omdat er vanuit het electoraat en vanuit de oppositie dan minder weerstand is tegen hervormingen. Uit de paper blijkt verder dat de politieke kleur van partijen en het aantal partijen in de regering niet van invloed zijn op de keuze om de zorgfinanciering al dan niet te privatiseren.

Wiese, R. (2013) *Do political or economic factors drive healthcare financing privatisations? Empirical evidence from OECD countries*. SOM Discussion Paper, 005.

Werkhervatting

De geboorte van een eerste kind verlaagt de kans op het hebben van een toekomstige baan voor moeders. Dit causale effect is kleiner voor vrouwen met een hoog opleidingsniveau vergeleken met vrouwen met een lager opleidingsniveau. Dit concluderen Fitzenberger *et al.* aan de hand van data over Duitse vrouwen tussen de 24 en 33 jaar in de periode 1991–2008. Verder vinden de auteurs geen bewijs voor de hypothese dat vrouwen die het ouderschap hebben uitgesteld later vaker aan het werk zijn dan vrouwen die al snel aan kinderen zijn begonnen.

Fitzenberger, B., K. Sommerfeld en S. Steffes (2013) *Causal effects on employment after first birth - a dynamic treatment approach*. GSBE Research Memorandum, 031.

Kartelklopjacht

Als de zoektocht naar kartels geïntensiveerd wordt, dan kan het zijn dat kartels met een relatief klein marktaandeel juist toenemen in grootte. Een intensievere zoektocht naar kartels kan er namelijk toe leiden dat individuele bedrijven uit het kartel willen treden. Het kartel kan voorkomen dat dit ook daadwerkelijk gebeurt door de afgesproken verkoopprijs te verhogen. Een klein kartel ontbeert echter de marktmacht om dit beleid effectief te kunnen uitvoeren. Om de benodigde marktmacht te verkrijgen kan men dan besluiten om meer bedrijven toe te laten tot het kartel. Het is echter alleen winstgevend om dit te doen als de marktvrage naar het kartelproduct inelastisch is, anders schrikt de beoogde verhoging van de verkoopprijs te veel klanten af. Als de vraag elastisch is, of als het kartel al een grote marktmacht heeft, dan doet een kartelklopjacht de grootte van een kartel wel afnemen. Dit alles blijkt uit theoretisch onderzoek van Bos en Harrington jr.

Bos, I. en J.E. Harrington jr. (2013) *Competition policy and cartel size*. GSBE Research Memorandum, 027.

Automobiel

In 2010 had 66 procent van de 65-plussers in Nederland een rijbewijs. Dit is een aanzienlijke toename ten opzichte van 1985, toen slechts 30 procent van de ouderen gerechtigd was om de auto te besturen. De groei van mobiliteit onder ouderen geldt het sterkst voor

66%

Ouderen met rijbewijs

vrouwen. In 1985 mocht slechts 13 procent van de vrouwen een auto besturen, ten opzichte van 49 procent in 2010.

Dam, F. van, en H. Hilbers (2013) *Vergrijzing, verplaatsingsgedrag en mobiliteit*. Den Haag: Planbureau voor de Leefomgeving.